



ІННОВАЦІЙНИЙ МОВНИЙ
ІНСТИТУТ

74235

ІМ
ENGLISH
FRANÇAIS
DEUTSCH
ESPAÑOL

3
липень
серпень
вересень
2003

Технологія групового навчання англійської мови з використанням комп’ютеризованого програмно-методичного комплексу ELanTeS в середніх закладах освіти

Мета цієї статті – познайомити читачів з програмно-методичним комплексом (ПМК) ELanTeS, який є складовою частиною засобів навчання за технологією ELanTeS. Технологія ELanTeS базується на поєднанні різних видів роботи і сучасних методів та засобів навчання з обов’язковим використанням програмно-методичного комплексу, що дає вчителю можливість організовувати систематичну самостійну тренувально-діяльність колективного учня і групи в цілому на кожному уроці протягом усього періоду навчання.

Програмно-методичний комплекс ELanTeS (Electronic Language Teaching Systems)

ПМК ELanTeS – це пакет комп’ютерних програм, створений програмістами, який дає можливість автору-методисту створювати комплекси комп’ютерних уроків, а вчителю – організовувати систематичну самостійну тренувально-навчальну діяльність учнів на уроці, аналізувати результати навчання учня і групи за будь-який період навчання. Комп’ютерні уроки на базі ПМК ELanTeS узгоджуються з основною програмою навчання за цілями, змістом, послідовністю викладення навчального матеріалу та ступенем складності. Завдяки цьому комплекси комп’ютерних уроків є складовою частиною навчально-методичного комплексу, а робота з ними є невід’ємною частиною процесу навчання на кожному уроці. Високий рівень автоматизації роботи у ПМК ELanTeS завдяки програмі “Асистент учителя” забезпечує самостійну навчальну діяльність групи.

ПМК ELanTeS складається з таких компонентів:

- 1) Інструментальна авторська програма (*Author's Toolkit*)
- 2) Журнал успішності учнів (*Classroom Register*)
- 3) Менеджер мережі класу (*ELanTeS Manager*)
- 4) Асистент учителя (*Teacher's Assistant*)

I. Інструментальна авторська програма (*Author's Toolkit*) – це програма, завдяки якій викладач-методист (без участі програміста) створює комп’ютерні уроки і курси за власним сценарієм.

Склад і можливості програми:

- 1) 14 типових вправ;
- 2) глосарій;
- 3) база даних різних типів файлів;
- 4) можливість підключення аудіо, відео, текстових файлів, ілюстрацій;
- 5) фрагментатор відео і звукових файлів;
- 6) конструктор комп’ютерних уроків;
- 7) управління шрифтами, кольором тексту і панелей.

Для підготовки однієї умовної години навчання за програмою проектувальнику необхідно 30 годин робочого часу, отже для організації комп’ютерного уроку

середньою тривалістю 20 хвилин потрібно витратити 10 астрономічних годин.

Типи вправ. Кожний комп’ютерний урок – це комплекс різних вправ. Комп’ютерні уроки, що проводяться за технологією ELanTeS, забезпечують учням оволодіння навчальним матеріалом і формування певних навичок і вмінь. Разом з тим у кожному типі вправ можна визначити домінуючу функцію, завдяки якій можлива їх класифікація:

Базова група вправ

- поєднання відповідних текстових рядків:
 - a) Match the English words to the correct translation.
 - b) Match the parts of the sentences.
- упорядкування текстових рядків:
 - a) Watch the video and put the sentences in the correct order according to the events.
 - b) Listen and put the sentences in the correct order according to the conversation.
- вибір відповіді за малюнком:

Look at the picture and choose the correct name of this place.
- вибір однієї правильної відповіді:
 - a) Watch the video and answer the questions.
 - b) Read the text and then define whether the statement is true or false.
- вибір декількох правильної відповідей:

Watch the video and choose the correct answer. More than one may be correct.
- розподіл текстових рядків у групі:
 - a) Read the text and sort the sentences according to the task.
 - b) Sort the forms of the verbs according to the task.

Вправи для роботи з текстом

- корекція тексту:
 - a) Read and correct the text.
 - b) Listen and then correct the text.
- заповнення пропусків у тексті словами, у тому числі з підключенням “зайвих слів”:
 - a) Watch the video and then complete the text.
 - b) Read the text and then fill in the missing words.

c) Read the text and then fill in the missing words. Be careful! Odd words!

Вправи для формування навичок письма

- складання речень з даних слів, складання слів із букв:
 - a) Listen and then make up the words. Be careful. Odd letters!
 - d) Listen and then make up the sentences. Be careful. Odd words!
- диктант
Listen and type the sentences.

Вправи для формування навичок говоріння

- практика у вимові:
 - a) Listen and repeat the words.
 - b) Listen and repeat the sentences (phrases).
- навчання реплікування; виконання вправ з ключами для СК:
 - a) Listen to the “partner” and record your reply.
 - b) Record your cue and then listen to the “partner’s” reply.

Способи пред’явлення навчального матеріалу

- 1) **Глосарій** – це презентаційна панель, яка дає можливість ознайомити учнів з новими словами, їх транскрипцією та перекладом на українську мову. Учні мають змогу почути вимову кожного слова у глосарії.
- 2) **Медіа плейер** – презентаційна панель для демонстрації відео- чи аудіофрагмента і панель із запитаннями для майбутньої інтерактивної діяльності учнів.
- 3) **Текстова панель** – презентаційна панель, яка пред’являє текст із можливим аудіофрагментом та ілюстрацією, і панель з опорними текстами запитань для майбутньої інтерактивної діяльності учнів.
- 4) **Аудіофрагмент** може також подаватись одночасно з безпосередньою роботою учня над завданням.

ІІ. Програма “Журнал успішності учнів” (Classroom Register) допомагає вчителю аналізувати результати навчання окремого учня, групи, класу за будь-який період навчання.

ІІІ. Програма “Менеджер мережі класу” (ELanTeS Manager) забезпечує управління групою комп’ютерів, на яких одночасно працює група учнів одного вчителя. Саме ця програма дає можливість учителю встановлювати єдиний урок для всіх учнів зі свого робочого місця або давати індивідуальні завдання для кожного учня. За допомогою цієї програми можливе управління багатьма групами комп’ютерів, в яких одночасно працюють різні викладачі зі своїми групами учнів.

ІV. Програма “Асистент учителя” (Teacher’s Assistant) – це власне робочий орган електронної навчальної системи. Вона запускається на кожному робочому місці у класі, об’єднується у мережу і є важливим засобом і невід’ємним компонентом навчального процесу на уроці; забезпечує управління самостійною навчальною діяльністю учнів з боку викладача та організує самостійне навчання кожного учня.

Властивості програми “Асистент учителя”, які забезпечують:

- 1) презентацію навчального матеріалу за сценарієм уроку;
- 2) управління навчальною діяльністю кожного учня за сценарієм уроку;
- 3) управління навчальною діяльністю групи;
- 4) оцінювання роботи кожного учня;
- 5) контроль навчання учня і групи;
- 6) зберігання результатів і протоколів помилок учнів у базі даних;
- 7) доступ до результатів і протоколів помилок учнів у базі даних;
- 8) можливість необмеженого повторного виконання комп’ютерних уроків кожним учнем окрім та усією групою;
- 9) конфіденційність результатів навчання кожного учня;
- 10) можливість друкування протоколів учнівських робіт.

Комп’ютерний урок у системі ELanTeS. Мінімальною методичною одиницею навчання та основним засобом керування тренувальною діяльністю учня в системі **ELanTeS** є комп’ютерний урок. Кожний комп’ютерний урок складається з комплекту різних послідовних інтерактивних вправ.

Структура комп’ютерного уроку, підбір вправ, послідовність виконання самих вправ залучається на рівні проектування згідно сценарію. Сценарій уроку проектується автором комп’ютерних навчальних програм, викладачем-методистом відповідно до навчального матеріалу, яким наповнюється комп’ютерний урок, і головної мети автора.

Навчальний процес на уроці за методикою ELanTeS. Методика **ELanTeS** поєднує у собі елементи традиційних і сучасних методів викладання і дотримується традиційного поділу уроку на три методичні етапи: етап презентації, етап тренування, етап практики.

Етап презентації проводить учитель особисто згідно програми і поурочного плану.

Етап тренування на уроці відбувається у ПМК **ELanTeS**, який створює віртуальне мовне середовище і завдяки якому учитель організує самостійну навчальну діяльність учня, а учень має змогу її реалізувати і підготуватись до третього етапу уроку – практики у мовленні. Етап тренування в ПМК **ELanTeS** обов’язковий на кожному уроці і триває в середньому 35% часу уроку, залежно від типу і цілей уроку.

Ефективність такого навчання зумовлюється декількома факторами, серед яких і той, що керування самостійною навчальною діяльністю учня є опосередкованим: у процесі навчання за комп’ютером у нього складається враження, що він навчається самостійно, без втручання учителя.

Комп’ютерні уроки побудовані таким чином, щоб допомогти учневі не тільки зрозуміти навчальний матеріал, але й запам’ятати його. Okрім того, якщо, напри-

лад, на уроці учень виконує завдання з діалогічного мовлення, то він має змогу не лише почути й запам'ятати фрази діалогу, але й вимовити їх, спираючись на еталон. До того ж учень бачить у відеофрагменті ще й зразок культури спілкування, знайомиться із ситуативними нормами поведінки тієї країни, мову якої він вивчає.

Завдяки обов'язковому і систематичному тренуванню з електронним асистентом на уроці учень поступово готується до практичного застосування знань і навичок, і ця поступовість знімає психологічний бар'єр. Така самостійна робота додає йому впевненості у собі, і на етапі практики учень спроможний впевнено вести бесіду з однокласниками. Час активного користування учнем іноземною мовою з контролем правильності його дій зростає у декілька разів у порівнянні з традиційним уроком, де, наприклад, у групі з 10-ти учнів учитель може приділити одному учню максимум чотири хвилини.

На етапі тренування учні хоч і працюють індивідуально, але за єдиною програмою згідно поурочного плану. Оскільки вчитель керує навчанням усієї групи, то для ефективного навчання цієї групи важливо, щоб усі учні отримали однакові знання для подальшої співпраці на етапі практики. Різниця у знаннях і навичках незначна, що не заважає спілкуванню учнів.

Використання ПМК **ELanTeS** у навчанні учнів англійської мови протягом 8-ми років під час поточного контролю дало такі результати: 75% учнів показали достатній та високий рівень владіння англійською мовою.

Зразок комп'ютерного уроку

Даний комп'ютерний урок створено за допомогою програми Author's Toolkit, який використовується на уроках англійської мови під час роботи з НМК "Project English 2" видавництва Oxford University Press.

Цей комп'ютерний урок призначений для розвитку в учнів уміння аудіювання. Він базується на фрагменті автентичного відео "Progress & Change" з відеокурсу "Project English Video 2" видавництва Oxford University Press.

Текст відеофрагмента "Progress & Change", на основі якого побудований комп'ютерний урок

Tom: The twentieth century has seen many changes. Has life become better?

Charlotte: I think so. Things have become a lot more advanced and we're able to do more things and I think it's good that we can go to different countries easier and see different lifestyles.

Tom: But do you think everything has become better?

Charlotte: No, there's also been overpopulation and more pollution because of all the cars and factories.

Carys: People know more about other countries, I think, and about how people live in other countries.

Tom: So, do you think things have become better?

Carys: Yeah, I think so.

Tom: Have they become better in every way?

Carys: No, because of the pollution and things like that.

Tom: What kind of...

Carys: More traffic ... Well, you can't really ... on a motorway it gets really jammed up a lot, and so it's not easy to get anywhere anymore.

Tom: How has life changed in the last 30 years?

Jessica: Well, I think communication's become a lot better. Things like telephones. You can call further and it's easier to use the telephone. And ... um ... radio and television have become more advanced. Dm ... for example, 30 years ago there was no colour television.

Henry: The number of cars has gone up in the last few years, causing a lot more congestion on the roads and therefore a lot more pollution.

Tom: What about transport? How has that changed?

Jessica: Dm, well, in a way it's better because it's easier to get transport. And in a way it's worse because it's causing a lot of pollution, which is causing the greenhouse effect, and damage to the ozone layer.

Tom: What's the greenhouse effect?

Jessica: The greenhouse effect is, um ... well, it's global warming. The earth is just getting hotter.

Tom: Progress and change. We can't stop change. It's part of modern life. But is it always progress?

Назва комп'ютерного уроку:

Lesson: Progress and Change. (Part 3)

Date _____

Class _____

Surname _____

Mark _____ out of 100

Комп'ютерний урок починається озвученням словничком:

Listen to the following words and remember them.

(be) able [bi:'eibl] мати можливість

advanced [əd've:nst] передовий, поліпшений

advantage [əd've:ntidʒ] перевага

cause [kɔ:z] спричиняти

communication [kə'mju:nɪk'eɪʃn] спілкування

congestion [kən'dʒestʃn] затор, перевантаження

damage ['dæmɪdʒ] шкодити

global ['gləubəl] всесвітній, глобальний

greenhouse ['gri:nhaʊs] теплиця

jam [dʒæm] затор (руху)

layer ['leɪə] шар

overpopulation ['əvənə,pɔ:rjə'lɛfʃn] перенаселення

ozone ['əuzən] озоновий

pollution [pə'lju:ʃn] забруднення

warming ['wɔ:miŋ] потепління

Exercise 1. Match the English words to the correct translation.

Mark _____ out of 15

1 (be) able	a затор, перевантаження
2 advanced	b шкодити
3 advantage	c потепління
4 cause	d перевага
5 communication	e всесвітній, глобальний
6 congestion	f теплиця
7 damage	g затор (руху)
8 global	h шар
9 greenhouse	i перенаселення
10 jam	j спричиняти
11 layer	k спілкування
12 overpopulation	l озоновий
13 ozone	m забруднення
14 pollution	n мати можливість
15 warming	o передовий, поліпшений

Exercise 2. Watch the video and sort the information according to the task.

Mark ____ out of 11

What are the advantages and disadvantages of the progress?

- a) People can visit other countries easily.
- b) People can learn about life in other countries.
- c) Communication is easier and faster.
- d) It's easier to use the telephone.
- e) People have got colour television.
- f) Transport is easier and faster.
- g) overpopulation
- h) traffic congestion
- i) pollution
- j) damage to the ozone layer
- k) global warming

advantages	disadvantages

Exercise 3. Watch the part of the same video and complete the text.

Mark ____ out of 19

Part 1.

TOM: "____ life become ____?" CHARLOTTE: "Um, I think _____. Things ____ become a lot more ____ and we're ____ to do ____ things and I think it's ____ that we can go to different ____ easier, and see different _____. "

Words: 1) advanced; 2) able; 3) better; 4) countries; 5) good; 6) has; 7) have; 8) lifestyles; 9) more; 10) so.

Part 2.

TOM: "But do you think ____ has ____ better?" CHARLOTTE: "No, there's also ____ overpopulation and more ____ because of all the cars and _____. " CARYS: "People know ____ about other _____. I think, and about how people ____ in ____ countries".

Words: 1) become; 2) been; 3) countries; 4) everything; 5) factories; 6) live; 7) more; 8) other; 9) pollution.

Exercise 4. Watch the next part of the video and put the sentences in the correct order according to the conversation.

1	a) CARYS: Yeah, I think so.
2	b) TOM: What kind of ...
3	c) TOM: Have they become better in every way?
4	d) CARYS: More traffic. On a motorway it gets jammed up a lot, and so it's not easy to get anywhere anymore.
5	e) CARYS: No, because of the pollution and things like that.
6	f) TOM: So, do you think things have become better?

Exercise 5. Watch the next part of the video and choose the correct answers. More than one may be correct.

Mark ____ out of 17

1. How has life changed in the last 30 years?

- the communication has become much better
- it's become easier to use the telephone
- the cities have become less polluted

- radio has become more advanced
- people have got colour television
- people can call further

2. How has the transport changed in the last thirty years?

- the number of cars has risen
- the number of cars hasn't changed
- it's become easier to get a car
- cars cause more pollution
- cars cause traffic jams on the roads

3. What's the greenhouse effect?

- it's a global warming
- the trees are growing faster
- the earth is getting cooler
- the earth is getting hotter
- the pollution causes the greenhouse effect
- the pollution causes the damage of the ozone layer

Exercise 6. Watch the same part of the video again and complete the text.

Mark ____ out of 32

Part 1.

TOM: "How has ____ changed in the ____ thirty years?" JESSICA: "Well, I think communication's become ____ better. Things like telephone. You can call ____ and it's easier to ____ the telephone. And ____ and television have become more _____. For example, thirty years ____ there was no ____ television". HENRY: "The number of cars has ____ up in the last ____ years, causing a lot more ____ on the roads and therefore a lot more _____. "

Words: 1) advanced; 2) ago; 3) a lot; 4) colour 5) congestion; 6) few; 7) further; 8) gone; 9) life; 11) use; 12) radio; 13) pollution.

Part 2.

TOM: "What about ____? How has that ____? " JESSICA: "Um, well, in a way it's ____ because it's ____ to get transport. And in a way it's ____ because it's causing a lot of ____ which is causing the ____ effect, and ____ to the ozone _____. " TOM: "What's the greenhouse ____? " JESSICA: "The greenhouse effect is _____. The earth is just getting _____. "

Words: 1) better; 2) changed; 3) damage; 4) easier; 5) effect; 6) global; 7) greenhouse; 8) hotter; 9) layer; 10) pollution; 11) transport; 12) warming; 13) worse.

Part 3.

TOM: "Progress and change. We ____ stop _____. It's ____ of ____ life. But is it ____? "

Words: 1) always; 2) can't; 3) change; 4) modern; 5) part; 6) progress.

Досвід експлуатації ПМК ELanTeS дає право стверджувати, що ця технологія навчання забезпечує стабільний, ефективний навчальний процес, звільняє вчителя від значної долі рутинної роботи, створює умови для самостійного навчання кожного учня, для творчої діяльності вчителя та учня на уроці.

У процесі експлуатації в ПМК ELanTeS вносилися зміни, для того щоб він став зручним, ефективним для будь-якого учня і технологічним для будь-якого викладача.

B.I. Гатальська (Київ)